

III DUSZPASTERSTWO LITURGICZNE

Sakrament Pokuty

(Fragmenty dokumentu synodalnego diecezji rzymskiej: Libro del Sinodo della Diocesi di Roma. Secondo Sinodo Diocesano, Roma 1993.)

W sakramencie pokuty i pojednania wierzący odnawia owo zobowiązanie do radykalnego i trwałego nawrócenia, jakie podjął wobec Kościoła - osobiście lub poprzez zobowiązanie rodziców i chrzestnych - w momencie chrztu. Jest to sakrament przebaczenia i miłosierdzia Boga Ojca wobec synów marnotrawnych (por. Łk 15,11-32); jest obwieszczeniem pojednania i radości Chrystusa Zmartwychwstałego, Zwycięzcy grzechu i śmierci, jakie ofiarował swoim pokutującym uczniom. Odnowiony, przez dar Ducha na odpuszczenie grzechów, chrześcijanin powraca na drogę miłości i wzajemnego przebaczenia, na drogę walki z grzechem i wszelką formą zła, aby być zaczynem pojednania w świecie rozdartym przez podziały i niezgodę, które mają swoje źródło w grzechu.

Świadomość i praktyka sakramentu pojednania w naszych wspólnotach winny być głęboko odnowione i ożywione poprzez uwypuklenie ich wymiaru teologicznego i eklezjologicznego ¹. Utrata poczucia grzechu - dzisiaj tak bardzo rozpowszechniona - ma swoje źródło w braku zasadniczego spotkania z miłością Boga, ukazaną w Chrystusie ukrzyżowanym i zmartwychwstałym, i w ciągłej niezdolności przyjęcia wymagań duchowych i etycznych, osobowych i wspólnotowych, które wypływają ze zbawienia, jakie zostało nam dane w Chrystusie. Powaga wynikająca ze zobowiązania do chrześcijańskiego życia i do naśladowania Chrystusa, jaka rodzi się w sakramencie chrztu i Eucharystii, wymaga pokornej i wiernej konfrontacji z prawdą o własnym istnieniu i działaniu. I dlatego poważna i wytrwała droga ku nawróceniu i pojednaniu z Bogiem i braćmi właśnie w sakramencie pojednania znajduje swój uprzywilejowany i skuteczny środek. Zatem także ten sakrament, należy w istocie do struktury prawdy i zbawienia tajemnicy paschalnej Chrystusa i życia eklezjalnego. Z tego powodu należy preferować i rozwijać celebrację indywidualną, a szczególnie w okresach □ mocnych □ roku liturgicznego, także wspólnotową. Prezbiterzy, wezwani jak Piotr, Paweł i inni Apostołowie do udzielania przebaczenia przez Chrystusa i posłani jako szafarze odpuszczania grzechów (por. J 20,22-23), winni czuć obowiązek tej niezastąpionej posługi, poświęcając jej należyty czas i konieczne siły, odkrywając ją jako cenną służbę w przewodnictwie duchowym wobec wiernych. (s. 163-164)

CELE PASTORALNE

Wspólnota chrześcijańska zatroskana o ewangeliczne głoszenie pojednania i przebaczenia, zgodnie z nauką Kościoła, zadba o pilną i odnowioną katechezę biblijną, teologiczną i moralną w odniesieniu do problemu grzechu, o konieczne nawrócenie i pojednanie sakramentalne z Bogiem i Kościołem.

Prezbiterzy i katecheci niech promują intensywną działalność duszpasterską aby ukazać ludowi Bożemu w Rzymie godną celebrację pokuty, szczególnie w ramach przygotowania do sakramentów Bierzmowania, pierwszej Komunii i małżeństwa, podczas Wielkiego Postu i przy okazji świąt Wielkanocnych.

DROGI I KIERUNKI ZAANGAŻOWANIA

1. Zadania prezbiterów

Niech wszyscy prezbiterzy - wezwani do wykonywania posługi odpuszczania grzechów, którzy także sami potrzebują przebaczenia sakramentalnego - przystępują systematycznie do sakramentu, nich będą też hojnie dyspozycyjni i gotowi do słuchania spowiedzi wiernych.

Dla autentycznego wykonywania posługi pojednania sakramentalnego niech nabędą odpowiedniego przygotowania doktrynalnego, kulturowego i pedagogicznego oraz postawy duchowej, która ukazuje miłość Ojca i obraz Chrystusa dobrego Pasterza.

Niech pouczają wiernych -przede wszystkim na katechezie - o konieczności spowiedzi sakramentalnej, szczególnie do godnego i owocnego uczestnictwa w Eucharystii i o konieczności przystępowania do sakramentu, kiedy ma się świadomość bycia w grzechu śmiertelnym.

Świadomi rzeczywistości ludzkiej i wymagań powołania chrześcijańskiego, niech prowadzą penitentów z delikatnością, dyskrecją i miłością na drodze nawrócenia i świętości chrześcijańskiej. Niech przy wypełnianiu swojej posługi sięgają wiernie do doktryny chrześcijańskiej, w szczególności odnośnie do tych aspektów moralności rodzinnej i społecznej, które dzisiaj są najczęściej kontestowane.

2. Czas i miejsce celebracji

W sposób szczególny proboszczowie, a także inni kapłani niech przeznaczą podczas tygodnia dostatecznie dużo czasu na spowiedź według ustalonych dni i godzin, odpowiednich dla wiernych. W każdym kościele niech będą odpowiednio usytuowane konfesjonały. Należy wspierać praktykę przystępowania do spowiedzi przy tych konfesjonałach lub w innych miejscach przystosowanych i, na ile to możliwe, poza Mszą.

Niech wierni miasta Rzymu, jak również turyści i pielgrzymi będą poinformowani odnośnie do możliwości skorzystania z posługi sakramentalnej spowiedzi, która jest regularnie dostępna także w innych językach w Bazylikach patriarchalnych i w innych kościołach i instytucjach zakonnych.

3. Autentyczna celebracja liturgiczna

Niech dla lepszego sprawowania sakramentu tak indywidualnego, jak i wspólnotowego, będą zachowane normy liturgiczne i kanoniczne dotyczące rytu, miejsca, ubioru liturgicznego, obowiązków spowiednika i penitenta.

Niech wierni będą wychowywani do wymiaru nadprzyrodzonego sakramentu przebaczenia poprzez odpowiednią katechezę, która winna wyjaśniać znaczenie poszczególnych części rytu i wymagań sakramentu. Niech będą zatem przewidziane należyte pomoce w celu lepszej celebracji wspólnotowej i indywidualnej sakramentu (przywitanie, słowo Boże, różne modlitwy, formuły rachunku sumienia...)

4. Celebacje pokutne wspólnotowe

Wspólnotowa pokuta, ze spowiedzią i rozgrzeszeniem indywidualnym winna być regularnie sprawowana w parafiach w taki sposób, aby wychowywać wiernych do ponownego odkrycia sakramentu, zawartego w nim bogactwa przebaczenia i pojednania z Bogiem i z Kościołem.

Takie liturgie niech będą odpowiednio bardziej intensywne w Adwencie, Wielkim Poście i innych ważnych momentach życia wspólnoty, także dla różnych grup wiernych.

Aby promować progresywne wychowanie do pokuty, należy zaproponować także przewidzianą przez Rytuał możliwość celebracji słowa Bożego bez udzielania sakramentu. Jest ona bardzo przydatna dla dzieci i młodzieży w zakresie itinerarium formacyjnego i katechetycznego. Ci, którzy żyjąc w sytuacjach nieuregulowanych, nie mogą otrzymać rozgrzeszenia sakramentalnego, niech będą zachęceni do tych celebracji, aby nie czuli się oddzieleni od Kościoła i mogli uczestniczyć w życiu wspólnoty chrześcijańskiej.

(s. 184-186)

Tłum. z języka włoskiego
ks. Leon Siwecki